

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 412/2010-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. novembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. M. S. – V. M., H., zastúpeného advokátom Mgr. M. B., B., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Cob 350/2009 z 23. júna 2010 a rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 26 Cb 403/1999 z 22. mája 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. M. S. – V. M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. októbra 2010 doručená sťažnosť Ing. M. S. – V. M., H. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom Mgr. M. B., B., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Cob 350/2009 z 23. júna 2010 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) a rozsudkom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 26 Cb 403/1999 z 22. mája 2009 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“).

Zo sťažnosti a z k nej pripojených príloh vyplýva:

„Dňa 07. 05. 1999 som podal žalobu na Okresný súd... v právnej veci žalobcu Ing. M. S. – V. M. c/a S. S., a. s. o zaplatenie 224.089,34 Sk (7.438,42 EUR) s príslušenstvom, ktorou som sa domáhal náhrady spôsobenej škody z titulu bezdôvodného obohatenia sa žalovaného, ku ktorému došlo tým, že žalovaný odpísal z môjho podnikateľského účtu v rozpore s dohodnutými zmluvnými podmienkami, bez môjho vedomia a súhlasu a bez toho aby ma na to vopred vyzval žalovanú istinu. Okresný súd Bratislava I rozhodol v mojej veci rozsudkom dňa 27. 06. 2001 tak, že moju žalobu v celom rozsahu zamietol. Proti tomuto rozsudku som podal odvolanie na Krajský súd v Bratislave, kde tento odvolací súd v uznesení zo dňa 13. 02. 2002 rozsudok Okresného súdu Bratislava I zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie...“

Následne vo veci opätovne prebehlo konanie na Okresnom súde... rozsudkom zo dňa 22. 05. 2009 opätovne moju žalobu v celom rozsahu zamietol, pričom v odôvodnení rozsudku uviedol, že žaloba nie je dôvodná, pretože uskutočnením spätnej úhrady nevzniklo na strane žalovaného bezdôvodné obohatenie, lebo táto bola použitá na uspokojenie škody žalobcu.

Okresný súd sa nezaoberal a teda ani nevysporiadal v celom rozsahu s vadami ktoré mu vytýkal Krajský súd v Bratislave v uznesení zo dňa 13. 02. 2002 a keďže na základe aj týchto skutočností prvostupňový súd vec nesprávne právne posúdil, podal som proti tomuto rozsudku odvolanie.“

Krajský súd svojím rozsudkom potvrdil rozsudok okresného súdu.

Sťažovateľ je toho názoru, že okresný súd aj krajský súd svoje rozhodnutia neodôvodnili „...v zmysle § 157 ods. 2 OSP, že ich postup a rozhodnutia sú v rozpore s predchádzajúcim rozhodnutím Krajského súdu, že z odôvodnenia ich rozhodnutí nevyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Domnievam sa, že právne závery oboch súdov sú v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami, že sú aj v rozpore s obsahom súdneho spisu ako aj v rozpore s princípom spravodlivosti a teda, že ich postup v súdnom konaní a prijaté rozhodnutia popreli moje právo na spravodlivý proces a teda že tieto rozhodnutia sú v rozpore s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a rovnako tak že boli porušené aj moje práva na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd.“

Sťažovateľ v sťažnosti tiež uvádza: „Dňa 31. 08. 2010 som... podal v tejto veci dovolanie na Najvyšší súd Slovenskej republiky...“

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol o jeho sťažnosti týmto nálezom:

„Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s právom na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd bolo porušené rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 23. 06. 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 3Cob/350/2009 v právnej veci žalobcu Ing. M. S. – V. M. c/a S. S., a. s. o zaplatenie 7.438,42 EUR s príslušenstvom a o odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 26Cb 403/1999 v právnej veci žalobcu Ing. M. S. – V. M. c/a S. S., a. s. o zaplatenie 7.438,42 EUR s príslušenstvom ako aj rozsudkom Okresného súdu Bratislava I zo dňa 22. 05. 2009 v konaní vedenom pod sp. zn. 26Cb 403/1999 v právnej veci žalobcu Ing. M. S. – V. M. c/a S. S., a. s. o zaplatenie 7.438,42 EUR s príslušenstvom porušené bolo.

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 23. 06. 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 3Cob/350/2009 v právnej veci žalobcu Ing. M. S. – V. M. c/a S. S., a. s. o zaplatenie 7.438,42 EUR s príslušenstvom a o odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I

sp. zn. 26Cb 403/1999 v právnej veci žalobcu Ing. M. S. – V. M. c/a S. S., a. s. o zaplatenie 7.438,42 EUR s príslušenstvom ako aj rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 22. 05. 2009 v konaní vedenom pod sp. zn. 26Cb 403/1999 v právnej veci žalobcu Ing. M. S. – V. M. c/a S. S., a. s. o zaplatenie 7.438,42 EUR s príslušenstvom sa zrušujú a vec sa vracia Okresnému súdu Bratislava I na ďalšie konanie.

Sťažovateľovi sa priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 10.000,- EUR, ktoré sú Krajský súd v Bratislave a Okresný súd Bratislava I povinní spoločne a nerozdielne vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Sťažovateľovi sa priznávajú trovy konania - právneho zastúpenia vo výške 303,30 EUR s DPH, ktoré sú Krajský súd v Bratislave a Okresný súd Bratislava I povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť na účet na účet právneho zástupcu sťažovateľa... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné

návrhy alebo návrhy podané niekým neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom okresného súdu a rozsudkom krajského súdu.

1. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom okresného súdu

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, je založená na základe princípu subsidiarity. Zo subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplýva, že ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa môže domôcť ochrany svojho základného práva alebo slobody využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov pred iným orgánom verejnej moci, odmietne takúto sťažnosť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na prerokovanie (mutatis mutandis napr. I. ÚS 103/02, I. ÚS 269/06). Z uvedeného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha ústavnému súdu právomoc zaoberať sa namietaným porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu (mutatis mutandis I. ÚS 78/99). Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd sťažovateľa je okrem iného aj opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých sa namieta, a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody (I. ÚS 36/96).

V danom prípade bol sťažovateľ oprávnený podať proti rozsudku okresného súdu odvolanie, o čom sťažovateľ vedel, odvolanie podal a krajský súd o ňom rozsudkom rozhodol. Z toho vyplýva, že sťažovateľ mal k dispozícii účinný právny prostriedok na

ochranu svojich práv, o ktorom bol oprávnený rozhodnúť krajský súd, čo vylučuje právomoc ústavného súdu.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie jeho základných a iných práv rozsudkom okresného súdu z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom krajského súdu

Už spomínaná zásada subsidiarity je okrem iného aj odrazom princípu minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, rozhodnutia ktorých sú v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Zo sťažnosti a z priloženej dokumentácie vyplýva, že sťažovateľ podal vo svojej veci dovolanie ešte predtým (t. j. 31. augusta 2010), ako podal sťažnosť ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (5. októbra 2010). V okolnostiach daného prípadu tak sťažovateľ podaním dovolania, ako aj podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vedome vytvoril stav, keď by o jej veci mali súbežne rozhodovať dva orgány súdneho typu [Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací a ústavný súd], čo v podmienkach právneho štátu, ktorý rešpektuje princíp právnej istoty, nie je ústavne aprobovateľné, pretože by tým mohlo dôjsť k vydaniu dvoch rozdielnych rozhodnutí v tej istej veci. Vzhľadom na to, že uplatnenie právomoci dovolacieho súdu vo veci sťažovateľa predchádza uplatneniu právomoci ústavného súdu, možno považovať podanie sťažnosti ústavnému súdu ešte pred rozhodnutím dovolacieho súdu o poslednom procesnom prostriedku, ktorý bol sťažovateľom využitý, ako predčasné.

Ústavný súd sa v ostatnom období aj pod vplyvom judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) odklonil od svojej predchádzajúcej judikatúry a v súčasnosti vo svojej rozhodovacej činnosti zastáva názor (napr. I. ÚS 169/09,

I. ÚS 289/09), podľa ktorého v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolanie) a súbežne podanej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je takáto sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní.

Ústavný súd už v tejto súvislosti taktiež judikoval (napr. I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 239/09, IV. ÚS 49/2010), že lehota na prípadné podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy po rozhodnutí o dovolaní bude považovaná v zásade za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu, s výnimkou prípadov, keď to konkrétne okolnosti vecí zjavne vylučujú. Preto nie je odôvodnené, aby sťažovateľ v prípade, ak podal dovolanie, zároveň podal aj sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, pretože aj za predpokladu, že by dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné, nemožno sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy smerujúcu proti rozhodnutiu, ktoré predchádzalo rozhodnutiu dovolacieho súdu, odmietnuť pre jej oneskorenosť (porovnaj k tomu tiež rozsudok ESĽP z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská proti Českej republike, sťažnosť č. 46129/99, jeho body 51, 53, 54).

Ak by sa ústavný súd vecne zaoberal sťažnosťou sťažovateľa pred rozhodnutím najvyššieho súdu o podanom dovolaní, mohol by neprípustne zasiahnuť do rozhodovania všeobecných súdov. V prípade, ak by ústavný súd čakal na rozhodnutie dovolacieho súdu, mohlo by to viesť k predĺženiu konania o sťažnosti a navádzalo by to potenciálnych sťažovateľov k obdobnému postupu, aký zvolil v danom prípade sťažovateľ, t. j. k paralelnému podávaniu sťažnosti ústavnému súdu zároveň s podaním dovolania, čo vzhľadom na už uvedené nie je opodstatnené.

Z týchto dôvodov sa ústavný súd podanou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale podľa zásady *ratione temporis* ju v časti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom krajského súdu, pri predbežnom prerokovaní odmietol ako neprípustnú podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Pretože sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. novembra 2010